

một cuộc sống đầy đủ và hạnh phúc. Ngoài điều đó ra, nếu một người có thời gian và năng lượng dư thừa khi thực hiện những ước muốn của chính mình, người đó có thể nhận lấy trách nhiệm giúp đỡ những người khác nữa.

“Trước hết, con người phải có trách nhiệm với chính bản thân mình. Mỗi người đều nợ bản thân mình trách nhiệm về việc tìm ra phương thức để sống một cuộc sống đầy đủ và hạnh phúc.”

Tất nhiên, dù bị bắt phải trả lời chính xác, Con Quỷ vẫn trả lời từ quan điểm của nó. Liệu Mẹ Teresa^[34] hay Gandhi^[35] có quan điểm khác về vấn đề này không? Họ dành cả đời mình để phục vụ cho những người khác. Bạn cảm thấy như thế nào? Bạn có đặt việc tìm thấy một cuộc sống đầy đủ và hạnh phúc là mục tiêu hàng đầu trong cuộc sống của mình không? Bạn có đồng ý với những người sẽ tranh cãi rằng để thực sự phục vụ được người khác thì trước tiên bạn phải chăm lo cho bản thân mình trước đã? Và liệu Mẹ Teresa và Gandhi có cảm thấy cuộc đời họ thật mãn nguyện và hạnh phúc thông qua việc phục vụ người khác hay không?

H: Thái độ sống đó có ích kỷ hay không và liệu có phải ích kỷ chính là một trong những nguyên nhân khiến con người thất bại trong việc đi tìm hạnh phúc?

Đ: Ta vẫn giữ nguyên tuyên bố rằng chẳng có trách nhiệm nào cao hơn trách nhiệm với chính bản thân mình cả.

H: Liệu một đứa trẻ có mang nợ thứ trách nhiệm nào đó với cha mẹ - những người đã sinh ra và nuôi dưỡng nó trong những giai đoạn nó chưa tự lo liệu cho bản thân mình hay không?

Đ: Cũng không hẳn. Ngược lại thì đúng hơn. Cha mẹ nợ đứa trẻ mọi thứ họ có thể mang đến cho nó bằng con đường tri thức. Hơn nữa, thay vì giúp con mình thì cha mẹ lại thường hay làm hư đứa trẻ bởi cảm giác sai lầm về trách nhiệm thúc đẩy họ nuông chiều con mình thay vì bắt chúng phải tìm kiếm và tự tay gặt hái được những tri thức đầu tiên.